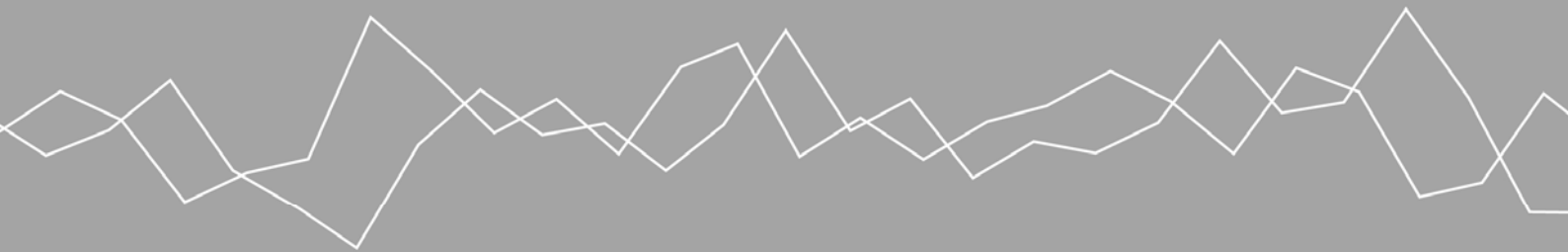

Marktaandelen volmachtkanaal 2009

Amsterdam, december 2010
In opdracht van NVGA

Marktaandelen volmachtkanaal 2009

Peter Risseeuw

seo economisch onderzoek

“De wetenschap dat het goed is”

SEO Economisch Onderzoek doet onafhankelijk toegepast onderzoek in opdracht van overheid en bedrijfsleven. Ons onderzoek helpt onze opdrachtgevers bij het nemen van beslissingen. SEO Economisch Onderzoek is gelieerd aan de Universiteit van Amsterdam. Dat geeft ons zicht op de nieuwste wetenschappelijke methoden. We hebben geen winstoogmerk en investeren continu in het intellectueel kapitaal van de medewerkers via promotietrajecten, het uitbrengen van wetenschappelijke publicaties, kennisnetwerken en congresbezoek.

SEO-rapport nr. 2010-56
ISBN: 978-90-6733-580-5

Copyright © 2010 SEO Amsterdam. Alle rechten voorbehouden. Het is geoorloofd gegevens uit dit rapport te gebruiken in artikelen en dergelijke, mits daarbij de bron duidelijk en nauwkeurig wordt vermeld.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
2	Premie, geboekte schade, schadereserve	3
2.1	Premie.....	3
2.2	Marktaandelen.....	5
2.3	Geboekte schade	6
2.4	Schadereserve.....	7
3	Kanaalkosten en bruto technisch resultaat.....	11
3.1	Tekencommissie en provisie.....	11
3.2	Kanaalkosten.....	11
3.3	Provisievoet.....	12
3.4	Netto premie	13
3.5	Bruto technisch resultaat.....	15
4	Polissen.....	17
5	Tabellen	19

1 Inleiding

«De Nederlandse Vereniging van Gevolmachtigde Assurantiebedrijven (NVGA) stelt het volmachtbedrijf centraal. Zij doet dat primair door op te komen voor de gemeenschappelijke belangen van haar leden.... Zij geeft actief richting aan een verdere professionalisering en groei van het volmachtbedrijf en vervult een brugfunctie tussen haar leden en verzekeraars, assurantietussenpersonen, overheid en toezichthouders.»

Het bestuur van de NVGA heeft, inmiddels voor het zesde jaar op rij, SEO Economisch onderzoek de opdracht verleend om te onderzoeken wat de waarde is van de bedrijfsmatige activiteiten van de verzamelde NVGA-leden in het volmachtkanaal. Het gaat daarbij om de premies, geboekte schade, gerealiseerde provisie, tekencommissie en schadereserve over 2009.

Dit rapport is gebaseerd op gegevens van alle 179 kantoren die aangesloten zijn bij de NVGA.¹ Een groot deel van de kantoren machtigde MarketScan te Ravenstein om gegevens uit hen transactiebestand beschikbaar te stellen. Deze route leidt voor de deelnemers aan het onderzoek tot een beperkte administratieve belasting. Wij zijn MarketScan erkentelijk voor de flexibele opstelling bij het ter beschikking stellen van de gegevens.

¹ De vragenlijst en de te hanteren grootheden zijn vastgesteld in overleg tussen de NVGA en SEO Economisch Onderzoek. De gegevens van de deelnemers zijn incidenteel gecorrigeerd, als de onderlinge verhoudingen van de cijfers of de ontwikkeling ervan daartoe aanleiding gaven.

2 Premie, geboekte schade, schadereserve

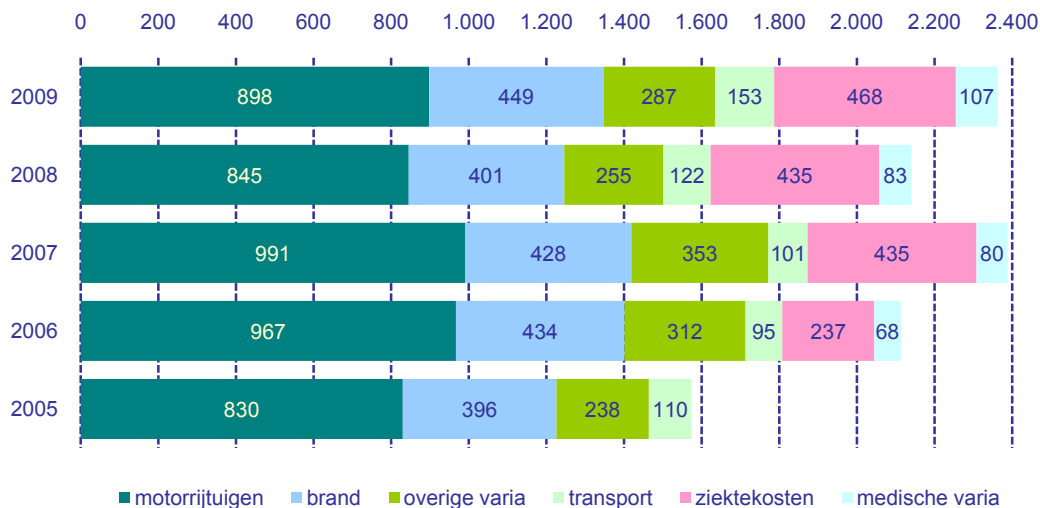
Dit rapport geeft de totalen weer van de volmachtexploitatie van de verzamelde leden van de NVGA. De gepresenteerde jaarcijfers hebben steeds betrekking op het totaal van de NVGA-leden. Groei en krimp van de cijfers worden bepaald door mutaties in het ledenbestand, en door groei en krimp van de zittende leden. De schommelingen in het recente verleden (zie bijvoorbeeld het verloop van de premietotalen in Figuur 1) werden vooral veroorzaakt door mutaties in het ledenbestand. In 2009 waren de mutaties in het ledenbestand beperkt. De groei van het totaal en de groei van de zittende leden liggen daarom steeds zeer dicht bij elkaar.

Het Verbond van Verzekeraars (*Verzekerd van Cijfers 2010*) rapporteert dat er per ultimo 2009 2067 volmachten door verzekeraars aan in totaal 338 gevlmachtigd agenten waren verleend. De 179 NVGA-leden houden samen 1307 schadevlmachten, 61 levensvlmachten en 107 uitvaartvlmachten. In totaal zijn dat 1475 volmachten, 71 procent van het totaal. Het gemiddeld aantal schadevlmachten per bij de NVGA aangesloten kantoor (7,3) is in 2009 nagenoeg identiek aan het aantal in 2008.

2.1 Premie

De premiestroom via NVGA-kantoren neemt in 2009 met 220 miljoen euro toe, van 2,14 miljard in 2008 tot 2,36 miljard in 2009, dat wil zeggen een groei van elf procent (zie Figuur 1 en 2).

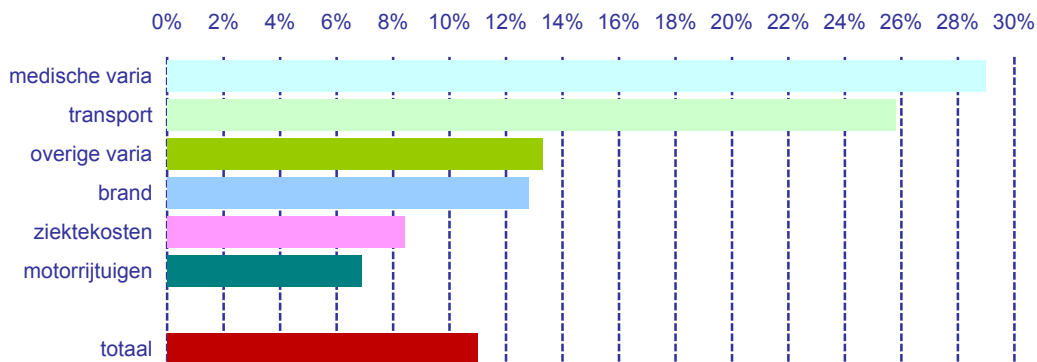
Figuur 1: Premies naar branche, in miljoenen euro's in 2009²

De groei van de premiestroom geldt voor alle branches. Gemeten in geld is de toename het grootst bij *motorrijtuigen* (+53 miljoen) en *brand* (+48 miljoen). De procentuele groei varieert tussen 6,9 procent (*motorrijtuigen*) en 29 procent (*medische varia*).

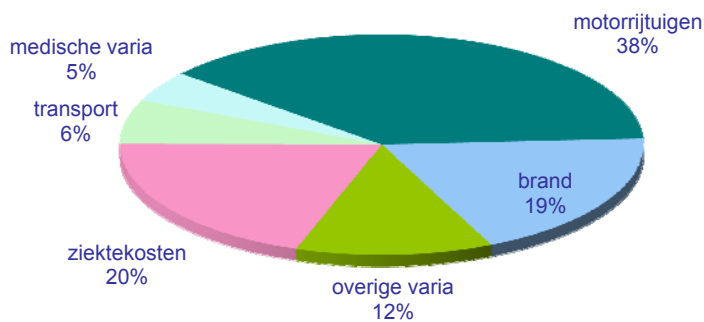
² Tot en met 2005 bleven de branches *Ziektekosten* en *Medische Varia* buiten beschouwing.

Figuur 2: Ontwikkeling premie per branche, 2008-2009

Motorrijtuigen is in het volmachtkanaal de grootste branche, met een aandeel in de totale premiestroom van achtendertig procent (zie Figuur 3). *Brand* zorgt voor negentien procent van de premie en *Overige varia* twaalf procent van de omzet. *Ziektekosten* neemt twintig procent van de totale premie voor zijn rekening. *Transport* (zes procent) en *medische varia* (vijf procent) zijn de kleinste volmachtbranches.

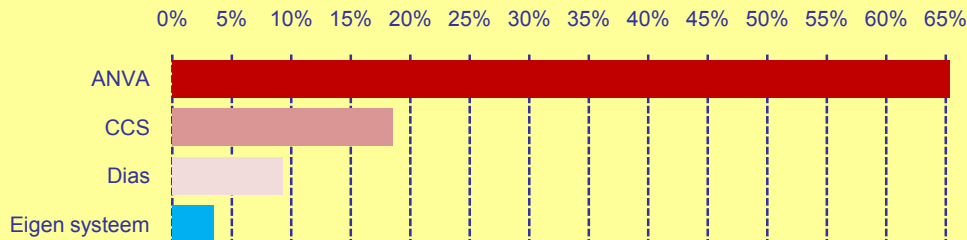
Figuur 3: Structuur premies naar branche

Automatiseringssysteem

In de marktaandelen van de automatiseringssysteem zit niet veel dynamiek. Anva is marktleider, met een aandeel van 65 procent van het aantal NVGA-leden (zie Figuur 4). CCS volgt met 18,5 procent en Dias met 9,3 procent. 3,5 Procent van de kantoren gebruikt eigen software.

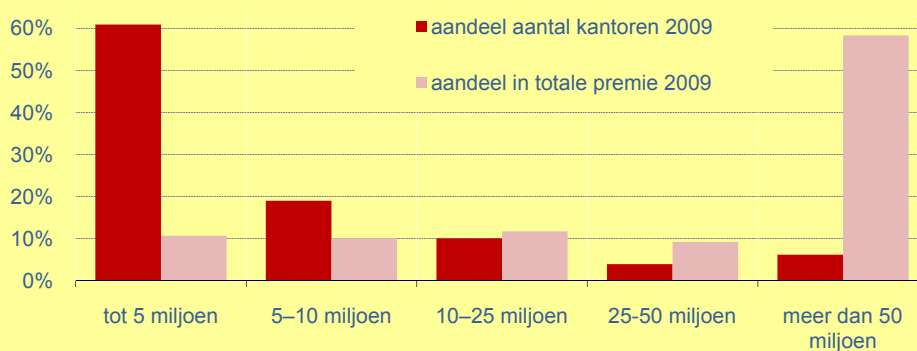
Figuur 4: Automatiseringssystemen

Volmachtportefeuilles

Figuur 5 toont hoe de NVGA-achterban is opgebouwd. 61 Procent van de kantoren heeft een premieomzet van minder dan vijf miljoen euro. Deze kleine kantoren zorgen gezamenlijk voor tien procent van de totale premieomzet. De grootste kantoren, met meer dan vijftig miljoen premie per kantoor, maken zes procent uit van de kantoren, maar realiseren samen 58 procent van de totale premiestroom.

Figuur 5: Marktstructuur - aandeel in aantal kantoren en aandeel in totale premie

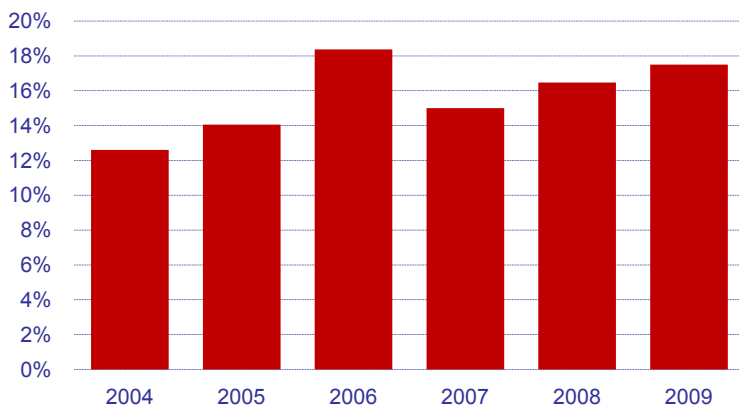
Vergeleken met 2008 betekent een flinke reductie van het aantal kleine kantoren, vooral ten gunste van het aantal middelkleine kantoren (5 tot 10 miljoen) en grootste kantoren (50 miljoen+). Het zwaartepunt van het collectieve interne marktaandeel (dat wil zeggen: binnen de NVGA) is verschoven naar de grootste kantoren.

2.2 Marktaandelen

De totale premieomvang van schadeverzekeringen in Nederland in 2009 bedraagt 13,5 miljard euro (CVS, *Financieel jaarverslag verzekeringsbranche 2009*). De premiestroom via NVGA-kantoren

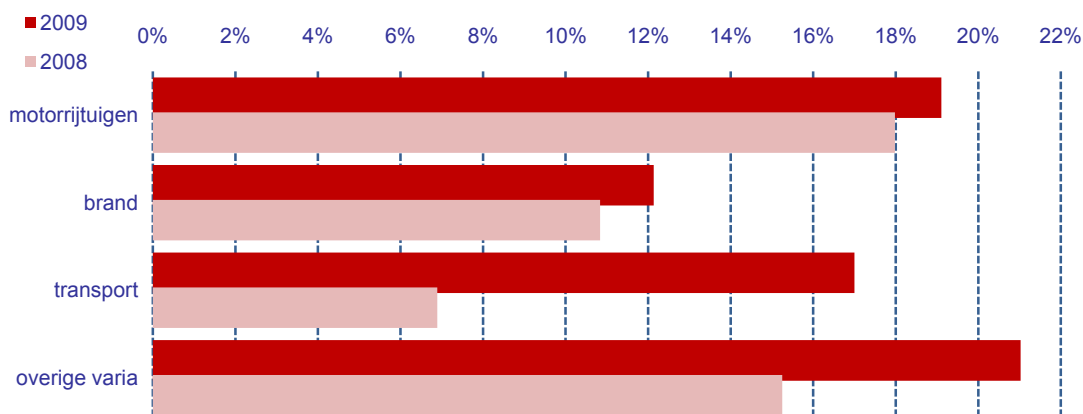
(2,36 miljard) maakt zodoende 17,5 procent van de totale premieomvang van schadeverzekeringen in Nederland uit, dat is één procentpunt hoger dan in 2008.

Figuur 6: NVGA-marktaandeel in totale schademarkt op basis van premies, 2004-2009

De groei van het marktaandeel geldt in alle branches. Figuur 7 toont dat de NVGA collectief het sterkst is vertegenwoordigd in de branches *overige varia* en *motorrijtuigen*, met gezamenlijke marktaandelen van rond de twintig procent. *Brand* komt uit op twaalf procent, *transport* op zeventien procent. De grootste sprong ten opzichte van 2008 wordt gemaakt in *transport*.

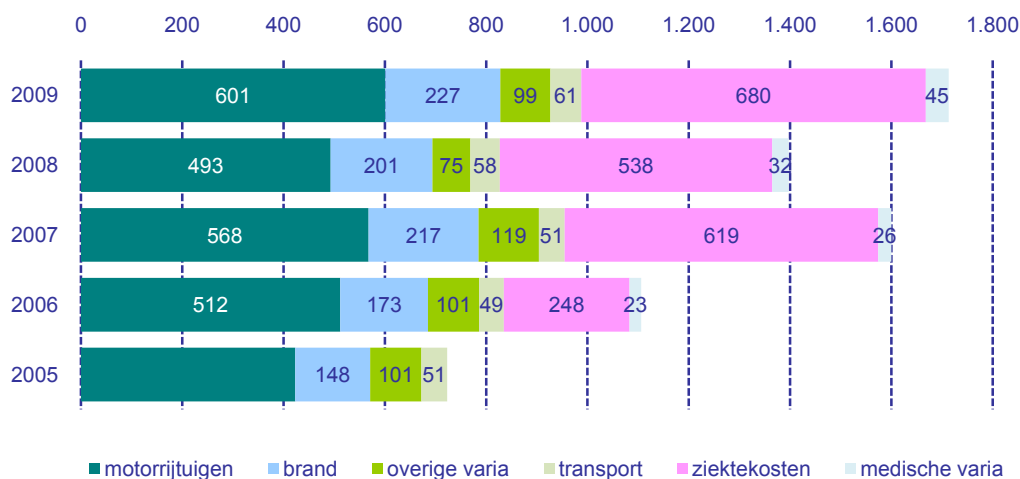
Figuur 7: NVGA-aandelen in totale schademarkt naar branche

2.3 Geboekte schade

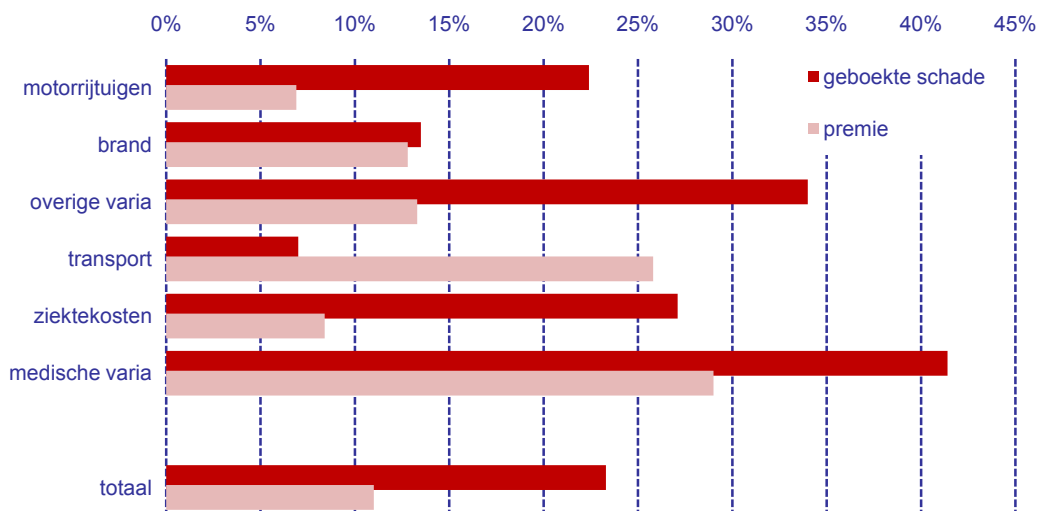
De geboekte schade bij in de gezamenlijke volmachtportefeuilles neemt met 324 miljoen toe, en komt uit op 1,71 miljard euro. De procentuele groei van de geboekte schade komt daarmee uit op 23,3 procent, ruim twee keer zo veel als de procentuele groei van de premiestroom (zie **Figuur 8** en **Figuur 9**).

Figuur 8: Geboekte schade naar branche, in miljoenen euro's

Evenals bij premies doet bij geboekte schade de groei zich in alle branches voor. Gemeten in geld is de groei het grootst bij *ziektekosten* (+142 miljoen) en *motorrijtuigen* (+108 miljoen). Procentueel springen *medische varia* (+41,4 procent) en *overige varia* (+34 procent) er uit.

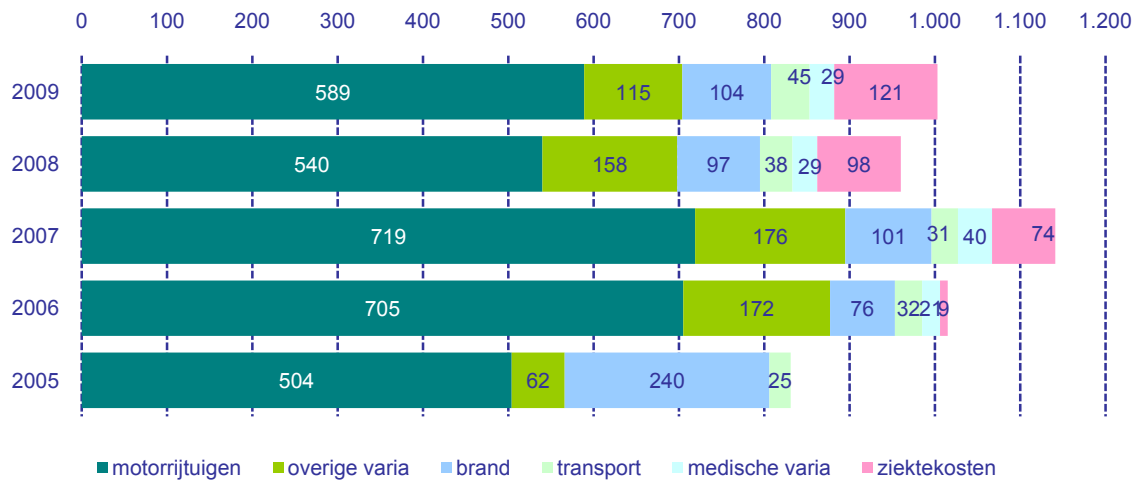
Figuur 9: Groei premie en schade per branche

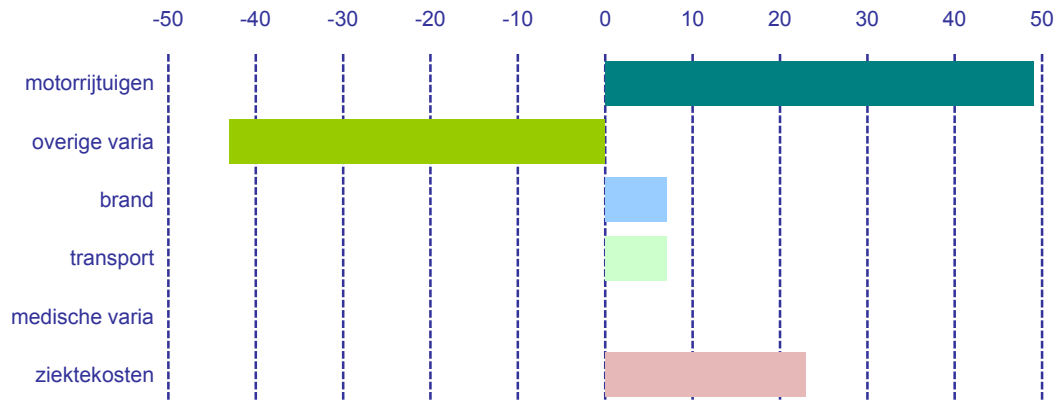
2.4 Schadereserve

De totale schadereserve bedroeg per ultimo 2008 960 miljoen euro. Eind 2009 is dit bedrag opgelopen tot 1,003 miljard euro, een toename met 4,5 procent, zie **Figuur 10**. De toename met 43 miljoen euro is het saldo van een terugloop bij *overige varia* (-43 miljoen) en een toename bij *motorrijtuigen* (+49 miljoen), *brand* en *transport* (beide +7 miljoen), zie **Figuur 11**.

Figuur 10: Schadereserves naar branche, in miljoenen euro's

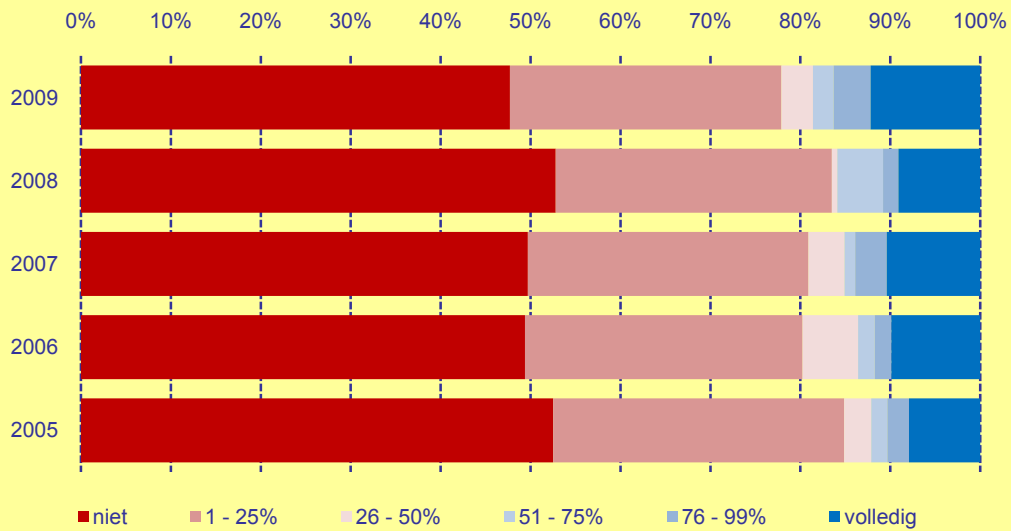
Figuur 11: Ontwikkeling schadereserves per branche, 2007-2008, in miljoenen euro's

Aandeel externe bemiddelaars

In Figuur 12 is te zien in welke mate de NVGA-leden hun volmachtactiviteiten via externe (derde) bemiddelaars laten lopen. Bijna dan de helft van de kantoren maakt géén gebruik van externe bemiddelaars. Bij dertig procent van de kantoren komt één tot vijftwintig procent van de volmachtpremies binnen via externe bemiddelaars. Twaalf procent van NVGA-leden werkt uitsluitend met externe bemiddelaars. Het aantal kantoren dat uitsluitend of vooral via externe bemiddelaars werkt, neemt langzaam toe.

Figuur 12: Aandeel externe bemiddelaars

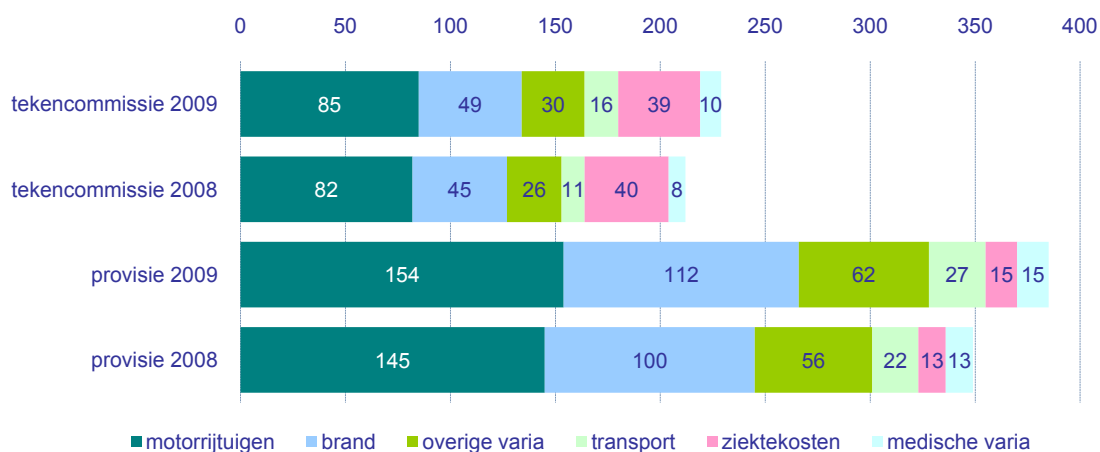

3 Kanaalkosten en bruto technisch resultaat

Kanaalkosten zijn voor verzekeraars het ‘externe’ deel van de kosten van het distributiekanaal. De kanaalkosten in het distributiekanaal zijn opgebouwd uit *tekencommissie* (een vergoeding voor werkzaamheden voor de verzekeraar door de volmachthouder) en *tussenpersonenprovisie*, het totaal aan afsluit- en doorlopende provisie, dat ten goede komt aan het (provinciaal) tussenpersonenbedrijf. Tussenpersonenprovisie kan binnen het eigen bemiddelingsbedrijf van de gevolmachtigd agent blijven, of worden doorbetaald aan derde bemiddelaars (zie de *box* op de vorige pagina). Anno 2009 bedroeg de verhouding tekencommissie/provisie 37,3 : 62,7, dat is nagenoeg identiek aan de verhouding in 2008.

3.1 Tekencommissie en provisie

Figuur 13: Tekencommissie en provisie naar branche, in miljoenen euro's

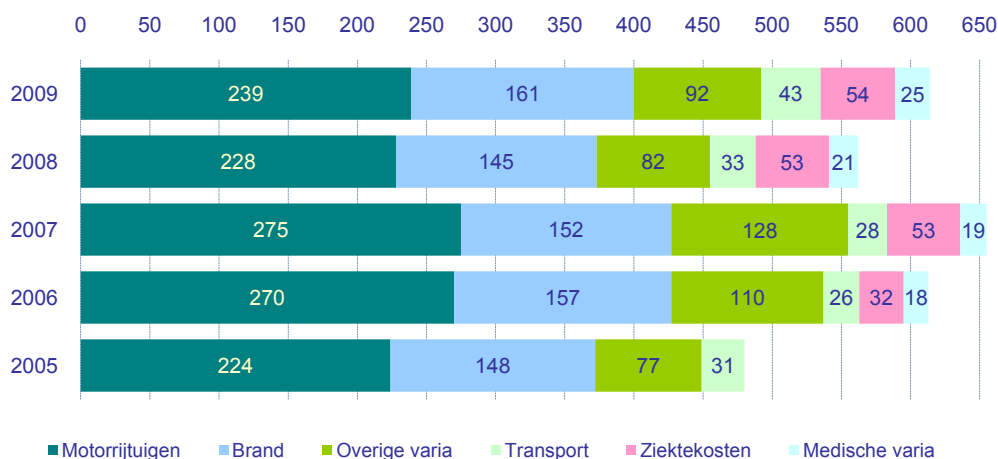
Met respectievelijk 37 procent en 40 procent heeft *Motorrijtuigen* het grootste aandeel in zowel provisie als tekencommissie. Daarna volgt *Brand* met 29 procent aandeel in provisie en 21 procent in tekencommissie.

3.2 Kanaalkosten

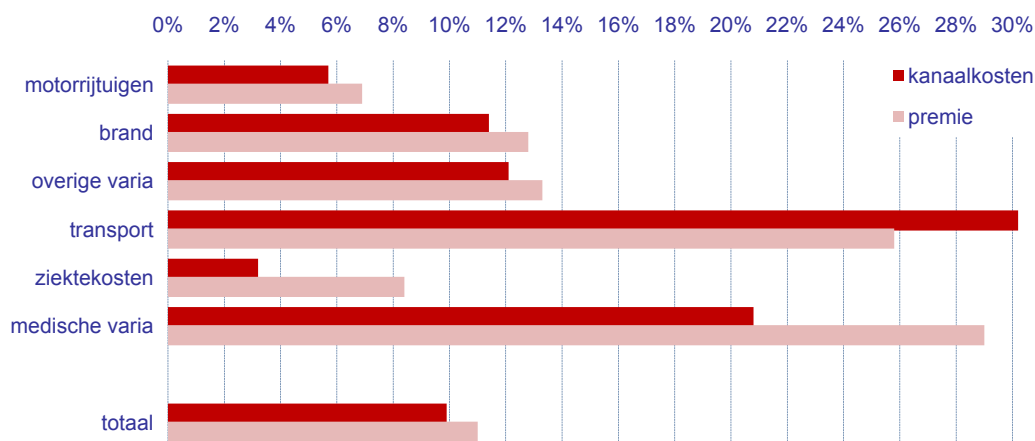
De kanaalkosten (het totaal van tekencommissie en provisie) nemen in 2009 toe met 9,9 procent, van 562 miljoen tot 614 miljoen euro (zie Figuur 14). De stijging is iets lager dan die van de totale premiestroom (+ elf procent).

Figuur 15 geeft de ontwikkeling van de kanaalkosten en premies weer. Over de hele linie, met *transport* als uitzondering, zien we bij kanaalkosten een lager ontwikkelingscijfer dan bij premie. In de branches *Medische varia* en *transport* is het verschil in groeicijfer aanzienlijk.

Figuur 14: Kanaalkosten naar branche, in miljoenen euro's

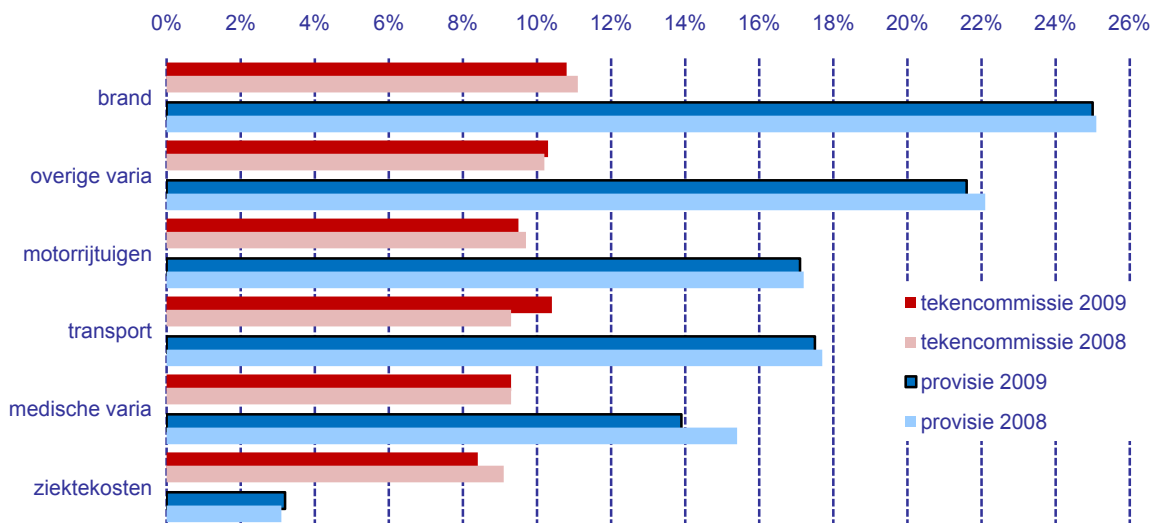
Figuur 15: Ontwikkeling kanaalkosten en premie per branche, 2008-2009

3.3 Provisievoet

De verhouding tussen kanaalkosten en premie is de *beloningsvoet*, die uiteenvalt in een *tekencommissievoet* en een *provisievoet*. De verschuivingen in de beloningsvoeten ten opzichte van 2008 zijn miniem. De gemiddelde tekencommissievoet ligt tussen de 8,4 procent (*ziektekosten*) en 10,8 procent (*brand*). Het verschil in provisievoet tussen de branches is groter dan het verschil in tekencommissievoet. *Brand* kent, met 25 procent, de hoogste provisievoet, gevolgd door *overige varia* met 21,6 procent. De provisievoet bij *ziektekosten* (3,2 procent) wijkt sterk neerwaarts af van de overige branches.

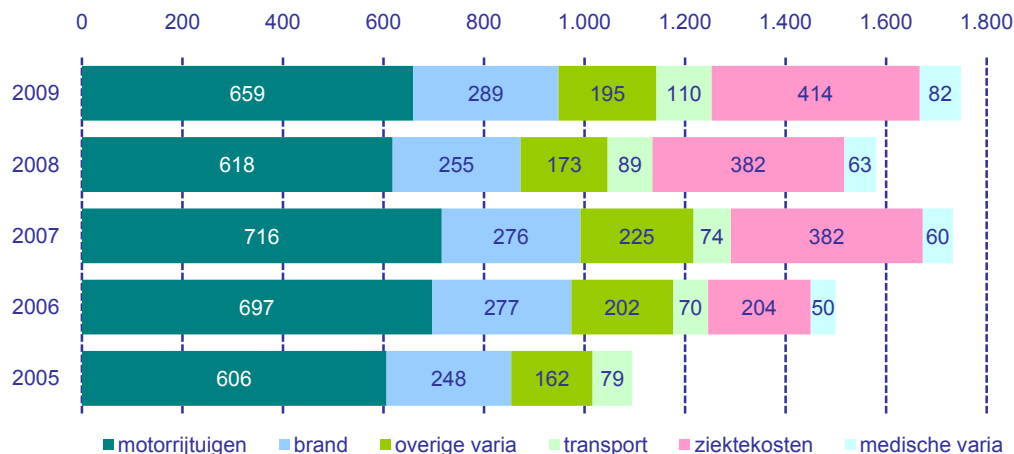
Figuur 16: Gemiddelde provisievoet naar branche, 2008 en 2009

3.4 Netto premie

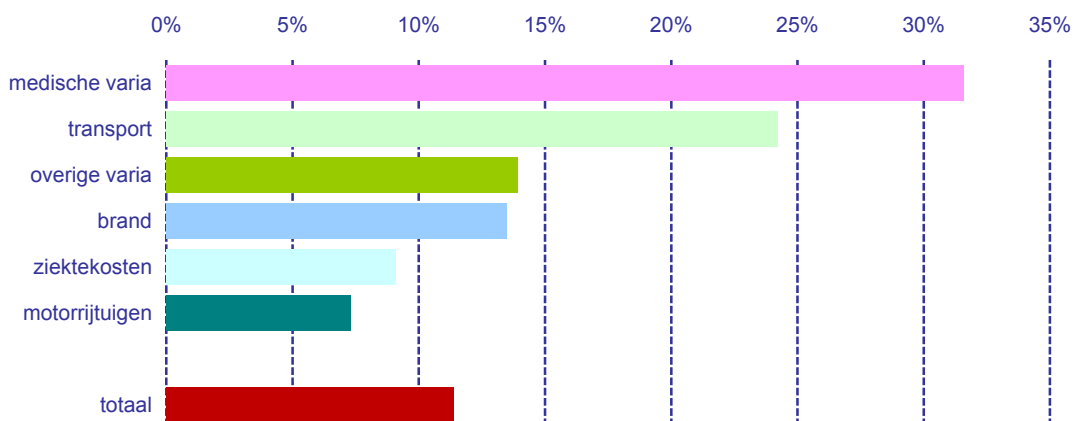
Netto premie is het verschil tussen premie en kanaalkosten. Dit bedrag komt overeen met het totaal van de uit te keren schades, de interne kosten van de verzekeraar en de winst van de verzekeraar. In 2008 bedroeg de netto premie 1,58 miljard euro. In 2009 stijgt dit bedrag tot 1,749 miljard euro, zie Figuur 17.

Figuur 17: Netto risicopremie naar branche, in miljoenen euro's

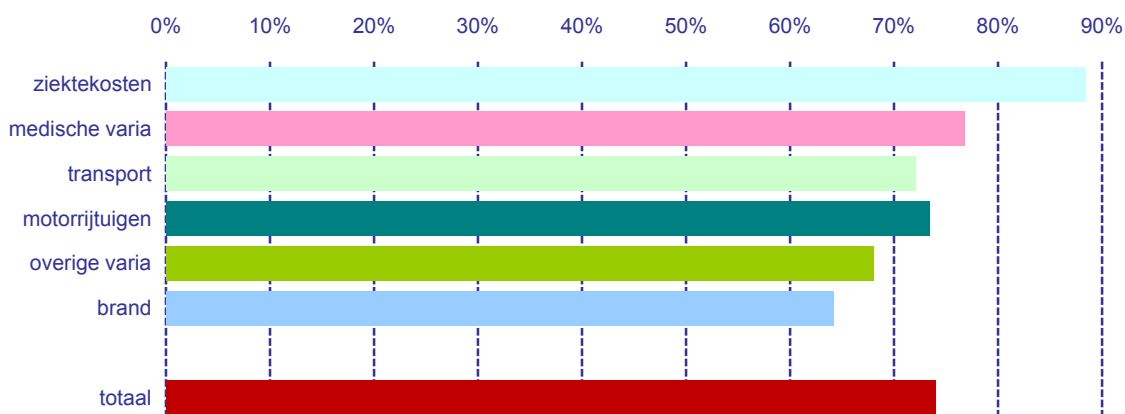
De netto premie loopt in 2007 zodoende met 11,4 procent op, zie Figuur 18. De netto premie neemt toe in alle branches, procentueel het meest bij medische varia (+31,6 procent) en het minst bij brand (+7,3 procent).

Figuur 18: Ontwikkeling netto premie per branche, 2008-2009

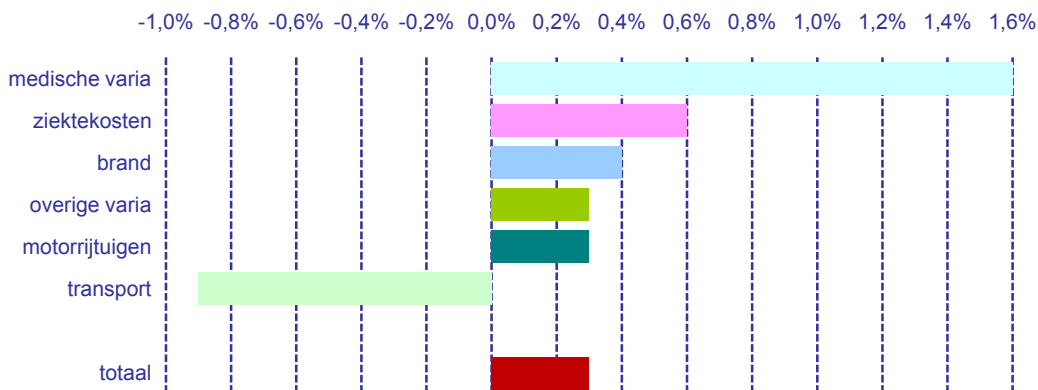
Figuur 19 geeft de verhouding tussen netto premie en premie weer. Voor de via gezamenlijke NVGA-leden afgesloten polissen is 74 procent van de premie beschikbaar voor uit te keren schades, interne kosten en winst voor de verzekeraars. In 2008 bedroeg dit percentage 73,8 procent. De ratio is het hoogst voor *ziektekosten* (88,4 procent) en het laagst voor *brand* (64,2 procent).

Figuur 19: Netto premie / premie 2009

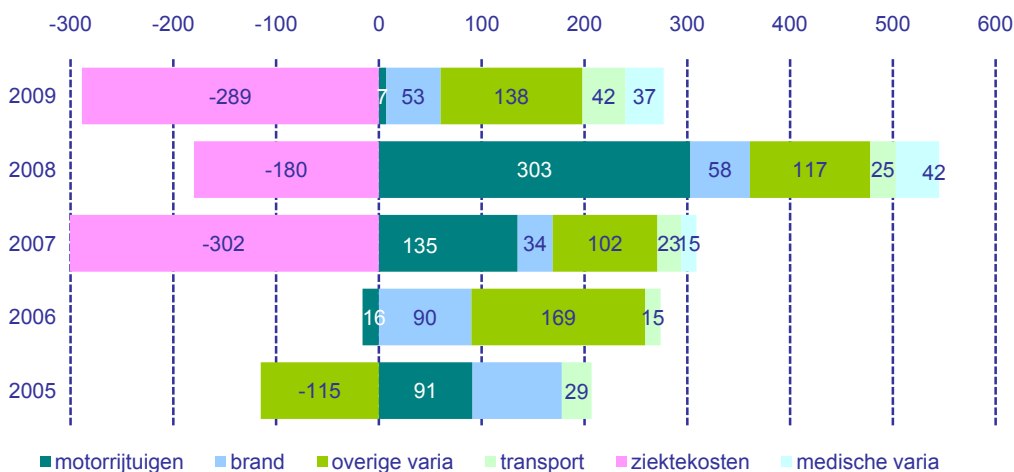
De verhouding tussen netto premie en premie is in 2009 vrijwel identiek aan in 2008. Bij *medische varia* neemt de ratio met 1,6 procentpunt toe, bij *transport* met 0,9 procentpunt af. In de andere sectoren is er sprake van een stijging in tienden van procentpunten, zie Figuur 20.

Figuur 20: Ontwikkeling netto premie / premie in procentpunten, 2008-2009

3.5 Bruto technisch resultaat

Het *bruto technisch resultaat* is gedefinieerd als de premie verminderd met de uitgekeerde schade en de kanaalkosten, en verrekend met de mutatie in de schadereserve. Het bruto technisch resultaat is de financiële ruimte van de verzekeraars voor de intern te maken kosten en het resultaat. Het totale bruto technisch resultaat van de via de gezamenlijke NVGA-leden afgesloten polissen komt uit op 13 miljoen euro negatief. Dit bedrag is het saldo van -289 miljoen voor *ziektkosten* en variërende positieve bedragen voor de andere branches, waarvan *overige varia* met 138 miljoen het meest positief uitkomt – zie **Figuur 21**.³ Opvallend is de sterke terugval van het bruto technisch resultaat bij *motorrijtuigen*.

Figuur 21: Bruto technisch resultaat naar branche, in miljoenen euro's 2008⁴

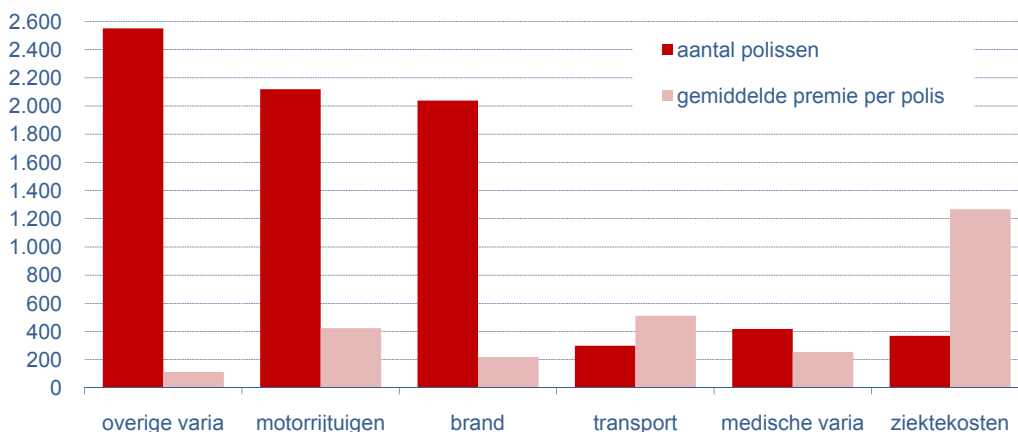
³ Bij ziektekosten is sprake van een vertekening. Ongeveer de helft van de totale premiestroom loopt via de volmachtkantoren. De andere helft vloeit (na een vereveningsslag) via werkgevers naar de verzekeraars. De ziektekostenpremie in dit rapport is dus ongeveer de helft van de totale ziektekostenpremie. Het geboekte schadebedrag is het gehele bedrag. Hierdoor wordt het bruto technisch resultaat van ziektekosten sterk negatief vertekend.

⁴ Voor 2005 en 2006 kan het bruto technisch resultaat voor *ziektkosten* en *medische varia* met de bestaande gegevens niet bepaald worden.

4 Polissen

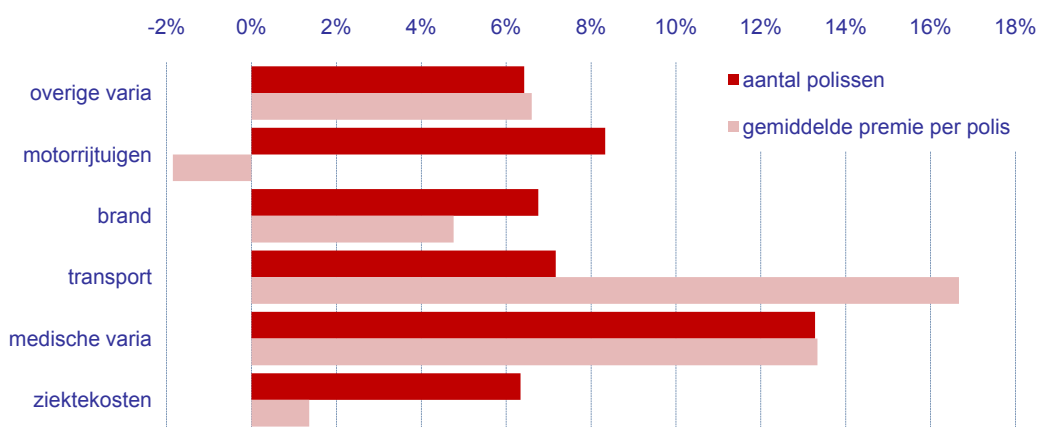
De gezamenlijke NVGA-achterban is verantwoordelijk voor 7,8 miljoen polissen in het volmachtkanaal. De meeste polissen worden gehouden in de branche *overige varia*: ruim 2,5 miljoen stuks. Daarna volgen *motorrijtuigen* (2,1 miljoen) en *brand* (2,0 miljoen). In de overige drie branches ligt het aantal polissen beduidend lager (zie Figuur 22).

Figuur 22 Aantal polissen (x duizend) en gemiddelde premie per polis (in euro's)

De gemiddelde premie per polis is omgekeerd evenredig met het aantal polissen. Bij *overige varia* (2,55 miljoen polissen) bedraagt de gemiddelde premie 113 euro, bij *brand* 220 euro. Bij *motorrijtuigen* komt de gemiddelde premie uit op 424 euro, bij *transport* op 511 euro. Aan de andere van het spectrum staat *ziektekosten*, met een gemiddeld premiebedrag van 1268 per polis.

Figuur 23: Ontwikkeling aantal polissen en gemiddelde premie per polis, 2008–2009

Figuur 24 geeft de ontwikkeling van 2008 en 2009 weer van het aantal polissen en de gemiddelde premie per polis, per branche. Het aantal polissen groeit over de hele linie met circa zeven procent, waarbij *medische varia* er uit springt, met een toename met ruim dertien procent. De ontwikkeling van de gemiddelde premie per polis varieert tussen de branches. Bij *motorrijtuigen* daalt de gemiddelde premie per polis, bij ziektekosten is de stijging beperkt. Relatief grote stijgingen zijn er bij *medische varia* en *transport*.

5 Tabellen

1 Bedrijfskenmerken

						totaal	gemiddelde
aantal volmachten schade						1.307	7,3
aantal volmachten leven						16	0,1
aantal volmachten uitvaart						107	0,6
	0%	1 - 25%	26 - 50%	51 - 75%	76 - 99%	100%	
	1	2	3	4	5	6	
aandeel externe bemiddelaars	47,67%	30,23%	3,49%	2,33%	4,07%	12,21%	
		ANVA	CCS	Anders	Amedia	Eigen	
automatiseringssysteem		65,32%	18,50%	3,47%	9,25%	3,47%	

NB Door afrondingen tellen de percentages niet noodzakelijk op tot 100%

2 Premie

<i>bedragen in miljoenen euro's</i>	2009		gemiddelde jaarlijkse ontwikkeling	
	% actief	bedrag	'08-'09	'02-'08
Motorrijtuigen	97%	898	6,9%	7,1%
Brand	97%	449	12,8%	7,9%
Overige varia	98%	287	13,3%	12,8%
Transport	89%	153	25,8%	4,8%
Subtotaal	100%	1.788	10,8%	7,9%
Ziektekosten	6%	468	8,4%	
Medische varia	92%	107	29,0%	
Totaal	100%	2.363	11,0%	

3 Geboekte schade

<i>bedragen in miljoenen euro's</i>	2009		gemiddelde jaarlijkse ontwikkeling	
	% actief	bedrag	'08-'09	'02-'08
Motorrijtuigen	96%	601	22,4%	5,5%
Brand	97%	227	13,5%	4,8%
Overige varia	98%	99	34,0%	11,3%
Transport	82%	61	7,0%	5,8%
Subtotaal	98%	989	20,2%	5,8%
Ziektekosten	4%	680	27,1%	
Medische varia	69%	45	41,4%	
Totaal	100%	1.713	23,3%	

4a Tussenpersonenprovisie

<i>bedragen in miljoenen euro's</i>	2009		gemiddelde jaarlijkse ontwikkeling	
	% actief	bedrag	'08-'09	'02-'08
Motorrijtuigen	97%	154	6,6%	5,7%
Brand	97%	112	12,2%	5,4%
Overige varia	98%	62	10,7%	15,1%
Transport	89%	27	24,2%	4,2%
Subtotaal	100%	355	10,2%	6,8%
Ziektekosten	5%	15	14,2%	
Medische varia	92%	15	16,0%	
Totaal	100%	385	10,6%	

4b Tekencentmissie

<i>bedragen in miljoenen euro's</i>	2009		gemiddelde jaarlijkse ontwikkeling	
	% actief	bedrag	'08-'09	'02-'08
Motorrijtuigen	97%	85	4,2%	13,0%
Brand	97%	49	9,7%	6,5%
Overige varia	98%	30	15,0%	14,5%
Transport	89%	16	41,7%	4,0%
Subtotaal	100%	180	10,0%	10,4%
Ziektekosten	4%	39	-0,5%	
Medische varia	91%	10	28,8%	
Totaal	100%	229	8,7%	

4c Kanaalkosten (provisie + tekencentmissie)

<i>bedragen in miljoenen euro's</i>	2009	gemiddelde jaarlijkse ontwikkeling	
	bedrag	'08-'09	'02-'08
Motorrijtuigen	239	5,7%	8,0%
Brand	161	11,4%	5,7%
Overige varia	92	12,1%	14,9%
Transport	43	30,2%	4,1%
Subtotaal	535	10,2%	7,9%
Ziektekosten	54	3,2%	
Medische varia	25	20,8%	
Totaal	614	9,9%	

5a Netto risicopremie (premie - kanaalkosten)

<i>bedragen in miljoenen euro's</i>	2009	gemiddelde jaarlijkse ontwikkeling	
	bedrag	'08-'09	'02-'08
Motorrijtuigen	659	7,3%	6,8%
Brand	289	13,5%	9,4%
Overige varia	195	13,9%	11,9%
Transport	110	24,2%	5,1%
Subtotaal	1.253	11,0%	7,9%
Ziektekosten	414	9,1%	
Medische varia	82	31,6%	
Totaal	1.749	11,4%	

5b Verhouding netto risicopremie t.o.v. premie

<i>percentages</i>	2009	gemiddelde jaarlijkse ontwikkeling in procentpunten	
	%	'08-'09	'02-'08
Motorrijtuigen	73,4%	0,3%	-0,2%
Brand	64,2%	0,4%	0,8%
Overige varia	68,0%	0,3%	-0,6%
Transport	72,1%	-0,9%	0,2%
Subtotaal	70,1%	0,2%	0,0%
Ziektekosten	88,4%	0,6%	
Medische varia	76,8%	1,6%	
Totaal	74,0%	0,3%	

5c Verhouding tekencommissie t.o.v. premie

<i>percentages</i>	2009	gemiddelde jaarlijkse ontwikkeling in procentpunten	
	%	'08-'09	'02-'08
Motorrijtuigen	9,5%	-0,2%	0,4%
Brand	10,8%	-0,3%	-0,2%
Overige varia	10,3%	0,2%	0,1%
Transport	10,4%	1,2%	-0,1%
Subtotaal	10,0%	-0,1%	0,2%
Ziektekosten	8,4%	-0,7%	
Medische varia	9,3%	0,0%	
Totaal	9,7%	-0,2%	

5d Verhouding provisie t.o.v. premie

<i>percentages</i>	2009	gemiddelde jaarlijkse ontwikkeling in procentpunten	
	%	'08-'09	'02-'08
Motorrijtuigen	17,1%	0,0%	-0,2%
Brand	25,0%	-0,1%	-0,6%
Overige varia	21,6%	-0,5%	0,4%
Transport	17,5%	-0,2%	-0,1%
Subtotaal	19,9%	-0,1%	-0,2%
Ziektekosten	3,2%	0,2%	
Medische varia	13,9%	-1,6%	
Totaal	16,3%	-0,1%	

6 Aantal polissen

<i>aantallen in duizenden</i>	2009		Premie per polis
	% actief	aantal	
Motorrijtuigen	96%	2.119	424
Brand	96%	2.038	220
Overige varia	97%	2.551	113
Transport	88%	299	511
Ziektekosten	5%	369	1.268
Medische varia	92%	418	255
Totaal	99%	7.795	303

7a Schadereserves per 31 december

<i>bedragen in miljoenen euro's</i>	2009		gemiddelde jaarlijkse ontwikkeling	
	% actief	bedrag	'08-'09	'02-'08
Motorrijtuigen	97%	589	9,6%	3,7%
Brand	97%	104	8,6%	12,5%
Overige varia	97%	115	-26,6%	15,0%
Transport	73%	45	19,7%	9,0%
Subtotaal	99%	853	3,1%	6,4%
Ziektekosten	3%	121	24,3%	
Medische varia	66%	29	0,0%	
Totaal	100%	1.003	5,2%	

7b Mutatie reserve

<i>bedragen in miljoenen euro's</i>	2009 tov 2008 bedrag	2009 tov 2007 bedrag	2009 tov 2006 bedrag
Motorrijtuigen	52	-130	-116
Brand	8	4	28
Overige varia	-42	-61	-57
Transport	7	14	14
Subtotaal	26	-173	-131
Ziektekosten	24	47	112
Medische varia	0	-12	7
Totaal	50	-137	-12

7c Bruto technisch resultaat

<i>bedragen in miljoenen euro's</i>	2009 bedrag	2008 bedrag	2007 bedrag
Motorrijtuigen	7	305	115
Brand	53	58	47
Overige varia	138	117	110
Transport	42	25	24
subotaal	239	505	296
Ziektekosten	-289	-179	-158
Medische varia	37	42	15
Totaal	-13	368	153

seo economisch onderzoek

Roetersstraat 29 . 1018 WB Amsterdam . T (+31) 20 525 16 30 . F (+31) 20 525 16 86 . www.seo.nl